

**Bojan Stojnić, *Banja Vrućica: Vijek u službi zdravlja*,
ZTC "Banja Vrućica" AD i Arhiv Republike Srpske,
Banjaluka 2019, 150 str.**

У септембру ове године из штампе је изашла монографија о Бањи Врућици аутора Бојана Стојнића, у издању Здравствено-туристичког центра "Бања Врућица" а. д. и Архива Републике Српске.

Монографија о Бањи Врућици, надалеко познатом здравствено-туристичком центру, написана је поводом навршених стотину година њеног постојања. Тема припада микроисторији (локална историја), али пошто је теслићка бања најразвијенија у Републици Српској, а уз Илицу код Сарајева и у Босни и Херцеговини, обрада њеног историјата премашује локални значај и карактер.

Аутор се на почетку истраживања суочио са оскудношћу извора за поједина историјска раздобља. Непостојање и/или фрагментарност архивских докумената свједочи о слабој развијености свијести о чувању и вредновању документарне грађе као "колективне меморије".

Гледано у цјелини, свеобухватан и истрајан рад аутора у хеуристичкој фази истраживања може послужити као примјер и путоказ за све писце микроисторије, тако често суочене са недостатком, фрагментарношћу и неуједначеношћу архивске грађе.

Главни дио монографије састоји се од четири поглавља: *Бања Врућица у Краљевини Југославији* (странице 19–40), *Бања Врућица у социјалистичкој Југославији* (41–84), *Бања Врућица у Републици Српској* (85–118) и *Бања Врућица данас* (119–128).

На њиховим странама суверено се влада историјском методом и знањима о токовима, како савремене историје тако и историје здравства, те се реконструише бањски развој.

Тај развој био је, прије свега, обиљежен истраживањима и испитивањима термо-минералне воде, њеном употребом у медицинске и друге сврхе, изградњом објеката, успостављањем саобраћајних, електричних, телефонских и других веза, проширивањем и заокруживањем земљишног посједа, унапређивањем здравствено-медицинске службе, ширењем угоститељско-туристичке понуде, растом броја посјетилаца и др. Кроз поглавља, аутор нас упознаје и са личностима које су обиљежиле њен развој.

Позамашан илустративни материјал (разгледнице, фотографије, факсимили) даје тексту на вјеродостојности, употпуњује га, а понегдје и сам свједочи

о људима и догађајима. Илустрације вјешто укомпоноване у текст својом природом изоштравају слику Бање Врућице потенцијалном читаоцу.

Све у свему, аутор је реконструисао историјско збивање у вијеку развоја и постојања бање Врућице до крајњих могућности које пружа изворна подлога. Критички и аналитички приступ изворима, синтеза утврђених чињеница, те богат и јасан језик којим су изложени добијени резултати, чине ову књигу историјом бање Врућице, те је топло препоручујем стручној и научној јавности.